

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Bevisupptagning

Bevisupptagning

Luxemburg

1 Bevisbörda

1.1 Hur ser bevisbördereglererna ut?

I luxemburgsk rätt är principen att den som kräver att en förpliktelse ska uppfyllas måste bevisa att det finns en sådan. Omvänt måste den som anser sig ha uppfyllt förpliktelsen bevisa att betalning skett eller att en annan omständighet föreligger som befriar honom från förpliktelsen.

1.2 Finns det undantag från bevisbördereglererna? Om ja, i vilka fall? Är det i sådana fall möjligt att komma med motbevisning?

I luxemburgsk rätt förekommer i vissa fall presumtioner som befriar en person från att behöva bevisa en omständighet som är omöjlig eller mycket svår att bevisa. Presumtioner är slutsatser om en okänd omständighet som lagen eller domstolen drar utifrån en känd omständighet.

Lagstiftaren skiljer mellan två typer av presumtioner: Dels legalpresumtionen, som genom en speciell lag är knuten till vissa handlingar eller omständigheter, dels presumtioner som inte anges i lag utan som domstolen får bedöma. Dessa presumtioner måste vara strikta, exakta och konsekventa.

I allmänhet kan presumtioner motbevisas. Till exempel presumeras det att mammans make är pappa till ett barn som fötts inom äktenskapet, men en negativ faderskapstalan kan ändå väckas.

Det finns också presumtioner som inte kan kullkastas, vilket är ovanligare. Sådana presumtioner går inte att motbevisa.

1.3 Hur övertygande måste bevisningen vara för att läggas till grund för en dom?

Bedömningen av omständigheterna i ett ärende lämnas helt åt domstolen. I tveksamma fall kontrollerar domstolen om det finns strikta, exakta och konsekventa indicier och godtar eller avvisar bevisningen beroende på hur trovärdiga de påstådda omständigheterna är.

2 Bevisupptagning

2.1 Måste en part begära att bevisning tas upp eller kan domstolen ibland ta initiativ till bevisupptagning?

Domstolen kan vidta åtgärder för bevisupptagning på en parts begäran. Den kan också besluta om utredningsåtgärder på eget initiativ i vissa fall.

2.2 Vad händer om en parts begäran om bevisupptagning godkänns?

Domstolen underrättar den sakkunnige som utsetts om uppdragets omfattning och innehåll. Den sakkunnige kallar de parter och tredje man som ska höras vid bevisupptagningen. Enligt den kontradiktoriska principen, som innebär att ingen får dömas ohörd, hålls bevisupptagningen i parternas närvaro.

2.3 I vilka fall får domstolen avslå en parts begäran om bevisupptagning?

Domstolen kan besluta om bevisupptagning närhelst den inte har tillräckligt underlag för att fatta beslut.

Domstolen kan endast besluta om bevisupptagning om den part som påstår att ett förhållande föreligger inte har tillräckliga bevis för att styrka detta. Beslut om bevisupptagning får dock aldrig fattas som kompensation för en parts bristfälliga bevisföring.

Domstolen måste begränsa valet av åtgärder till vad som är nödvändigt för att, på enklast och billigast sätt, lösa tvisten.

2.4 Vilka olika bevismedel finns det?

De olika bevismedlen är skriftliga bevis, vittnesmål, presumtioner, erkännanden och vittnesmål under ed.

2.5 Hur går vittnesförhör till? Skiljer de sig från förhör med sakkunniga? Vilka regler gäller för skriftlig bevisning och sakkunnigutlåtanden?

Bevismedel som används för att ta upp vittnesmål från vittnen och utlåtanden från sakkunniga:

När vittnesförhör är tillåtet kan domstolen låta tredje man yttra sig i syfte att belysa de omtvistade omständigheter som de personligen har kunskap om. Detta sker med intyganden eller vid förhör beroende på om det sker skriftligt eller muntligt.

Domstolen får fritt anlita en sakkunnig i de fall där bedömningen av en tvistefråga kräver särskild fackkunskap. Rätten kan inhämta yttranden, faktauppgifter eller utlåtanden för att belysa ärendet. Om utlåtandet inte kräver en skriftlig redogörelse kan domstolen tillåta den sakkunnige att göra en muntlig framställning inför rätten. Utlåtanden protokollförs och undertecknas av domaren och justitiesekreteraren.

Regler för skriftlig bevisning och skriftliga rapporter eller sakkunnigutlåtanden:

Skriftliga bevis:

En part som hänvisar till en handling är skyldig att överlämna den till alla andra parter i processen. Överlämnandet sker mot mottagningsbevis eller genom inlämning till domstolens kansli. Överlämnandet av handlingar bör ske frivilligt.

Sakkunnigas rapporter eller utlåtanden:

Den sakkunnige lämnar en rapport till domstolskansliet. Även om det finns flera sakkunniga framställs endast en rapport. Om det finns meningsskiljaktigheter anger var och en sin uppfattning. Om den sakkunnige inhämtat synpunkter från någon annan sakkunnig inom ett helt annat fackområde, fogas utlåtandet allt efter omständigheterna till förhandlingsprotokollet eller akten.

2.6 Har vissa bevismedel större bevisvärde än andra?

Vissa bevismedel har större bevisvärde än andra:

En officiell handling är en handling som upprättas av en offentlig tjänsteman (notarie, stämningsman) under tjänsteutövning. Den förblir giltig till dess att handlingens äkthet bestrids.

En privat handling är en handling som upprättas av parterna själva, utan medverkan av en offentlig tjänsteman, och som endast parterna undertecknar. Den förblir giltig till dess att den motbevisas.

Vittnesmål och övriga bevismedel värderas fritt av domstolen.

2.7 Är det obligatoriskt att använda ett visst bevismedel för att styrka en omständighet?

Det krävs skriftlig bevisning för att styrka en rättslig handling (avtal) som avser ett värde över 2 500 euro. Fri bevisning gäller däremot för att styrka en rättslig omständighet (till exempel en olycka).

2.8 Är vittnen enligt lag skyldiga att avge vittnesmål?

Ett vittne är enligt lag skyldigt att vittna för att bidra till att få fram sanningen.

2.9 I vilka fall kan de vägra att vittna?

Personer som kan påvisa legitima skäl kan undantas från vittnesplikten. Föräldrar eller anförvanter i rakt upp- eller nedstigande led till en av parterna eller dennes make (även fränskilda) kan vägra att vittna.

2.10 Kan en person som vägrar att vittna straffas eller tvingas att avge vittnesmål?

Vittnen som uteblir kan stämmas inför rätta på egen bekostnad om det bedöms nödvändigt att höra dem. Vittnen som uteblir och vittnen som utan legitima skäl vägrar att lämna skriftligt vittnesmål eller höras muntligen under ed kan dömas till böter på mellan 50 och 2 500 euro.

Ett vittne som kan visa att han/hon inte kunde inställa sig på den fastställda dagen kan befrias från böter och delgivningskostnader.

2.11 Finns det personer som inte får höras som vittnen?

Vem som helst kan höras som vittne, med undantag för personer som är obehöriga att vittna inför domstol.

Personer som inte kan vittna kan emellertid höras under samma förhållanden, dock utan att avlägga ed. Släktingar i rakt nedstigande led får aldrig höras om omständigheter som åberopas av makar till stöd för ett yrkande om äktenskapsskillnad eller hemskillnad.

2.12 Vad är domstolens och parternas respektive roller vid vittnesförhör? När får ett vittne höras med tekniska hjälpmedel, till exempel videokonferens eller andra medier?

Domstolens och parternas roller vid vittnesförhör

Domstolen hör vittnena ett och ett och i den ordning som domstolen bestämmer. Vittnesförhören äger rum i närvaro av parterna eller dem som kallats.

Vittnena får inte läsa upp en nedskreven berättelse.

Domstolen kan höra eller fråga ut vittnena om de omständigheter som omfattas av den bevisning som är godkänd enligt lag, även om dessa omständigheter inte har angetts i beslutet om att hålla förhöret. Domstolen kan höra vittnen på nytt, konfrontera dem med varandra eller med parterna och eventuellt höra vittnen i närvaro av en sakkunnig.

Parterna får inte avbryta eller försöka påverka vittnena och inte heller ställa frågor direkt till dem. Om de inte följer dessa regler kan de tvingas avlägsna sig. Om parterna har frågor till vittnet ställer domstolen dessa frågor efter förhöret, om det bedöms nödvändigt.

Videokonferenser och andra tekniska hjälpmedel

Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur syftar till att förbättra, påskynda och förenkla samarbetet mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om upptagning och hantering av bevis. Det finns inga särskilda bestämmelser för videokonferenser i luxemburgsk rätt. Artiklarna i den nya civilprocesslagstiftningen om vittnesförhör, domstolens egen bevisupptagning och parternas personliga inställelse är tillämpliga. Domstolarna är utrustade med det nödvändiga tekniska materialet. På fastställd tidpunkt för videokonferensen närvarar en domare, en justitiesekreterare, en tolk och en sakkunnig.

Domstolen kan ta upp hela eller delar av förhöret på ljud- eller videoband. Upptagningen förvaras på domstolens kansli. Parterna kan begära att på egen bekostnad få en kopia eller en utskrift av upptagningen.

3 Bevisvärdering

3.1 Om en part har skaffat fram bevisning på ett otillåtet sätt, hindrar det domstolen från att lägga den till grund för domen?

Domstolen beaktar inte bevis som skaffats fram olagligen, t.ex. med hjälp av en dold kamera eller genom att ett telefonsamtal spelas in utan samtalspartnerns vetskap.

3.2 Kan en parts utsaga användas som bevisning?

Parternas egna utsagor vid rättegången saknar i princip bevisvärde.

Länkar

<http://www.legilux.lu/>

Senaste uppdatering: 26/04/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.